

Wie was Bob Dubois ?

Een halve eeuw na het beëindigen van de tweede wereldbrand is er veel vergeten en vergeven. Toch dachten we van de week nog eens aan de bijzondere figuur Bob Dubois. Wie was hij, wat deed hij...

Dubois werd op 9 maart 1906 in Oostende geboren. We weten dat hij als twintiger rond het jaar 1930 naar Detroit trok om er in de Fordfabrieken te werken. Al vlug werd hij daar syndicaal afgevaardigde. Door zijn veelvuldige tussenkomsten ten gunste van de arbeiders verloor hij zijn job en keerde terug naar Europa.

Saboteurs kwelgeesten voor de bezetter

Eens terug in Vlaanderen vinden we Dubois terug als federaal secretaris van de Communistische Partij in Antwerpen en tevens directeur van het communistisch partijorgaan *De Rode Vaan*. Wanneer de oorlog uitbrak trad hij toe tot het gewapend verzet. Hij maakte deel uit van het Belgisch Partizanen Leger. Een relatief kleine groep die heelwat saboteurs onder zijn leden telde. Dat verzet was al in 1941 actief. Gekende sabotagedaden zijn het vernietigen van twee bombardementsvliegtuigen en een jachtvliegtuig in Wevelgem, het opblazen van een munitietrein in Gent, het saboteren van locomotieven in het Antwerpse en een aanval op het

Robert Dubois.

SS-hoofdkwartier in de Scheldestad.

Ter dood veroordeeld

Maar dat kon niet blijven duren. Op 9 oktober 1942 werd Bob Dubois verraden en door de gestapo gevangen gezet. Zonder medestanders te verklikken weerstond hij aan de ergste martelingen. De gestapo veroordeelde hem tenslotte ter dood, executie die in Oostakker moest uitgevoerd worden. Op 27 februari 1943 moesten twee SS-ers hem naar de terechtstellingsplaats overbrengen.

Wat alleen in een film voor mogelijk wordt geacht, gebeurde echt. Dubois werd door zijn bewakers niet geboeid om zich zodoende eerder discreet onder de menigte te mengen dat om 12 u.40

nen vrijheid tegemoet. Hij kon tenslotte onderduiken.

De SS-ers, die hun gevangene kwijtspeelden, werden als straf naar het Russisch front gestuurd. De bezetter verspreide daarop roze affiches met de mededeling dat wie inlichtingen kon verschaffen die tot de aanhouding zou leiden van de 'aartsgevaarlijk terrorist' Robert Dubois, vijfhonderdduizend frank beloning mocht verwachten. Een bedrag dat men vandaag maal twintig mag vermenigvuldigen ! Twee foto's van Dubois illustreerden de affiche.

Achterklap en de nadelen van het vooroordeel

De gestapo kon Bob Dubois niet meer terugvinden. De weerstander hielp integendeel het verzet bij de bevrijding van de Schelde. Na de oorlog vestigde deze merkwaardige oorlogsfiguur zich opnieuw in Oostende als viskoopman. Een communist als middenstander hielden velen niet voor mogelijk.

Voor zijn erkenning als weerstander en politiek gevangene kreeg Dubois het niet gemakkelijk. Nadat hij zich tijdens de verkiezingen als KP-kandidaat op de lijst had gezet, werd er geroddeld dat de Duitsers hem in Brussel met opzet lieten ontsnappen om zodoende meer te weten te komen over de structuur van de partizanen-organisaties in Vlaanderen. De verkiezingsuitslag werd voor Bob Dubois een teleurstelling. Ontgoocheld trok hij zich terug en wou verder nog weinig mensen zien. Ook zijn vroegere strijdmakkers niet. Hij bouwde voor zichzelf een huis nabij de hippodroom in Bredene op het grondgebied Klemsterke.

Ontsnapt uit toilet

Dubois was in het bezit van een vork die hij goed verborgen hield. Uren prutste hij met dat stuk bestek aan het slot en omstreeks 16 u. slaagde hij er in de deur te ontgrendelen en zich ongemerkt op het perron onder de reizigers te begeven die een aangekomen trein verlieten. Aldus belandde de Oostendenaar buiten het station en stapte er zijn herwon-